

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 9.10.2020
COM(2020) 960 final

2020/0299 (BUD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta Kroatian ja Puolan avustamiseksi luonnonkatastrofin johdosta ja ennakkomaksujen maksamiseksi Espanjalle, Irlannille, Kreikalle, Kroatialle, Portugalille, Saksalle ja Unkarille kansanterveysuhan vuoksi

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Tämä päätös koskee varojen käyttöön ottamista Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta (EUSR) neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002¹, jäljempänä 'asetus', mukaisesti. Käyttöön otettavalla 823 548 633 euron määrällä on tarkoitus tukea Kroatiaa ja Puolaa kyseisissä maissa vuonna 2020 tapahtuneiden luonnonkatastrofien johdosta ja rahoittaa ennakkomaksuja seitsemälle jäsenvaltiolle (Espanja, Irlanti, Kreikka, Kroatia, Portugali, Saksa ja Unkari) covid-19-pandemian alkuvuodesta 2020 aiheuttaman vakavan kansanterveysuhan seurauksena. Tämän varojen käyttöönottoa koskevan päätöksen ohella annetaan lisätalousarvioesitys (LTE) nro 9/2020², jossa esitetään tarvittavien määrärahojen ottamista vuoden 2020 yleiseen talousarvioon maksusitoumus- ja maksumäärärahoina.

2. TIEDOT JA EHDOT

2.1 Kroatia – maanjäristys Zagrebin kaupungissa ja Zagrebin ja Krapina-Zagorjen maakunnissa maaliskuussa 2020

- (1) Kroatian tasavalta, jäljempänä 'Kroatia', esitti 10. kesäkuuta 2020 hakemuksen rahoituksen saamiseksi EUSR:sta hätä- ja pelastustoimien rahoittamiseksi Zagrebin kaupungissa ja Zagrebin ja Krapina-Zagorjen maakunnissa 22. maaliskuuta 2020 tapahtuneen maanjäristyksen seurauksena.
- (2) Hakemus toimitettiin 12 viikon kuluessa ensimmäisestä katastrofin aiheuttamasta vahingosta, ja se sisältää kaikki asetuksen 4 artiklassa vaaditut tiedot.
- (3) Kyseessä on luonnonkatastrofi, joka kuuluu EUSR:n soveltamisalaan.
- (4) Kroatian viranomaiset arvioivat välittömien vahinkojen kokonaismääräksi 11 572 586 387 euroa. Määrä on 22,9 prosenttia suhteessa Kroatian bruttokansantuloon (BKTL) ja ylittää suurkatastrofien osalta EUSR:n varojen käyttöönotolle asetetun kynnyksarvon, joka on 303,3 miljoonaa euroa (0,6 % Kroatian BKTL:sta vuonna 2020). Katastrofi on siten suuri luonnonkatastrofi ja kuuluu näin ollen asetuksen soveltamisalaan.
- (5) EUSR:sta myönnettävä rahoitusosuus lasketaan välittömien vahinkojen kokonaismäärän perusteella. Rahoitustukea saa käyttää ainoastaan asetuksen 3 artiklassa määriteltyjen ensisijaisten hätätoimien toteuttamiseen.
- (6) Komission yksiköt ovat tutkineet hakemuksen perusteellisesti asetuksen ja erityisesti sen 2, 3 ja 4 artiklan mukaisesti. Komissio pyysi 17. heinäkuuta 2020 Kroatialta täydentäviä tietoja menetelmästä, jota soveltaen asuinrakennusten ja oppilaitosten korjauskustannukset on arvioitu. Kroatia toimitti tiedot asianmukaisesti 28. ja 31. heinäkuuta 2020, ja komissio on näin voinut saattaa arviointinsa päätökseen.

¹ EUVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

² COM(2020) 961, 9.10.2020.

- (7) Kroatian viranomaiset kuvasivat hakemuksessaan yksityiskohtaisesti tapahtumaa ja vahinkojen laajuutta. Pahiten kärsivät Zagrebin kaupunki sekä Zagrebin ja Krapina-Zagorjen maakunnat, joissa on yhteensä 1,23 miljoonaa asukasta. Näistä 1,18 miljoonaa asuu kunnissa ja kaupungeissa, jotka julistettiin luonnonkatastrofialueeksi. Maanjäristys, jonka voimakkuus oli 5,5 Richterin asteikolla, oli voimakkain Zagrebissa sitten vuoden 1880. Maanjäristyksessä loukkaantui 27 ihmistä ja yksi ihminen kuoli vammoihinsa.
- (8) Maanjäristys aiheutti laajoja rakenteellisia vahinkoja rakennusrakannalle ja erityisesti asuinrakennuksille ja julkisille rakennuksille (mm. koulurakennuksille, sairaaloille ja julkisille laitoksille). Kroatian viranomaiset arvioivat, että 26 000 rakennusta vaurioitui (noin 5 % kärsi vakavia vaurioita, 20 % kohtalaisia vaurioita ja 74 % lieviä vaurioita). Kodeistaan on joutunut siirtymään arviolta 30 000 ihmistä, joille Kroatian hallitus on myöntänyt tukea tilapäisen majoituksen vuokraamista varten.
- (9) Maanjäristys aiheutti merkittävää vahinkoa suurimmalle osalle rakennuksista Zagrebin historiallisessa keskustassa. Lisäksi vahinkoa kärsivät yksittäiset kulttuurirakennukset, lähinnä kirkot, jotka sijaitsevat laajemmalla kaupunkialueella ja naapurimaakunnissa. Zagrebin tunnetuimman kulttuurikohteen, tuomiokirkon, toinen torni romahti. Yli 80 prosenttia sairaalarakennuksista kärsi vahinkoa suoraan maanjäristyksen vuoksi, ja 17 prosenttia rakennuksista on arvion mukaan joko tilapäisesti tai pysyvästi käyttökeltottomia. Maanjäristys aiheutti vahinkoa monille oppilaitoksille. Alustavan arvion mukaan vahinkoa kärsi 106 esikoulurakennusta, 214 koulurakennusta ja koulutuskeskusta sekä 12 oppilasasuntola. Lisäksi Zagrebin yliopiston 36 yksikköä ilmoitti vaurioista 142 rakennuksessa. Myös 29 tutkimuslaitoksen rakennukset kärsivät vaurioita. Tarkempia tietoja kaikista vahingoista ja niiden aiheuttamista kustannuksista sekä katastrofin sosioekonomisista vaikutuksista on saatavilla raportissa ”Croatia Earthquake. Rapid Damage and Needs Assessment 2020”, jonka Kroatian hallitus on laatinut Maailmanpankin tuella.
- (10) Katastrofin kohteeksi joutunut alue sekä hakemuksessa ilmoitettu, katastrofista kärsineen väestön kokonaismäärä on vahvistettu komission yksiköiden suorittamassa riippumattomassa arvioinnissa. Julkiselle omaisuudelle ja asuinrakennuksille aiheutuneiden vahinkojen erillisessä analyysissä vahvistettiin vahinkojen alueellinen jakautuminen ja oppilaitoksille aiheutuneiden vahinkojen tarkat määrät. Täydentävät tiedot, jotka Kroatia toimitti komission yksiköiden pyynnöstä, auttoivat ymmärtämään paremmin pyynnössä esitettyjen kustannusten alkuperää. Kun näitä kustannuksia tarkastellaan Yhteisen tutkimuskeskuksen laatiman komission kustannusarviointimenetelmän mukaisesti, saatu välittömien vahinkojen kokonaismäärä vastaa suuruudeltaan Kroatian viranomaisten arviota.
- (11) Kroatia arvioi asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten hätä- ja pelastustoimien kustannuksiksi 2 270,1 miljoonaa euroa ja esitti kustannuksista toimityyppien mukaisesti jaotellun yhteenvedon. Suurin osuus koskee kustannuksia, jotka aiheutuvat erityisesti koulutus- ja terveydenhuoltoalan infrastruktuurin toimintakuntoon saattamisesta sekä tilapäismajoituksesta.
- (12) Kroatian viranomaiset ovat vahvistaneet, että tukikelpoiset vahingot eivät kuulu vakuutusturvan piiriin.
- (13) Kroatia pyysi 10. kesäkuuta 2020 toimittamassaan hakemuksessa asetuksen 4 a artiklassa tarkoitettua ennakkomaksua. Komissio antoi 10. elokuuta 2020 täytäntöönpanopäätöksen C(2020) 5575, jonka nojalla Kroatialle maksettiin EUSR:sta 88 951 877 euron ennakkomaksu.

- (14) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä.
- (15) Joulukuun 28. päivänä 2019 voimaan tulleiden Kroatian rakennuslain muutosten 47a §:ssä säädetään velvoitteesta laatia pitkän aikavälin strategia kansallisen rakennuskannan peruskorjausta varten. Strategian olisi sisällettävä toimintatapoja ja toimenpiteitä, joilla edistetään rakennuskannan parempaa suojelua maanjäristyksiin liittyviltä riskeiltä, jotka vaikuttavat rakennusten elinkaareen.

2.2 Puola – tulvat Ala-Karpatian voivodikunnassa kesäkuussa 2020

- (1) Puolan tasavalta, jäljempänä 'Puola', esitti 24. elokuuta 2020 hakemuksen rahoituksen saamiseksi EUSR:sta Ala-Karpatian voivodikunnassa kesäkuussa 2020 esiintyneiden tulvien seurauksena.
- (2) Hakemus toimitettiin 12 viikon kuluessa ensimmäisestä katastrofin aiheuttamasta vahingosta, ja se sisältää kaikki asetuksen 4 artiklassa vaaditut tiedot.
- (3) Rankkasadetulvat muodostavat luonnonkatastrofin, joka kuuluu EUSR:n soveltamisalaan.
- (4) Hakemuksen mukaan kyseessä on asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu alueellinen luonnonkatastrofi. Alueelliseksi katastrofiksi määritellään sellainen luonnonkatastrofi, jonka seurauksena tukikelpoisen valtion NUTS 2 -tason alueella syntyy välittömiä vahinkoja, joiden kustannukset ovat yli 1,5 prosenttia alueen bruttokanantuotteesta (BKT). Puolan viranomaiset arvioivat välittömien vahinkojen kokonaismääräksi 282 851 202 euroa. Vahinkojen määrä on 1,56 prosenttia asianomaisen Ala-Karpatian NUTS 2 -tason alueen BKT:sta ja ylittää sille asetuksessa säädetyn kynnyksarvon, joka on 270 961 950 euroa (1,5 % alueen BKT:sta). Puolalle voidaan näin ollen myöntää sen hakemuksen perusteella tukea EUSR:sta.
- (5) EUSR:sta myönnettävä rahoitusosuus lasketaan välittömien vahinkojen kokonaismäärän perusteella. Rahoitustukea saa käyttää ainoastaan asetuksen 3 artiklassa määriteltyjen ensisijaisten hätätoimien toteuttamiseen.
- (6) Puola ei pyytänyt ennakkomaksua.
- (7) Komission yksiköt ovat tutkineet hakemuksen perusteellisesti asetuksen ja erityisesti sen 2, 3 ja 4 artiklan mukaisesti. Komissio pyysi 3. syyskuuta 2020 Puolalta lisätietoja, jotka koskivat vahinkojen tarkempaa jaottelua tyypeittäin (alalajeittain), mukaan luettuina liiketoiminnalle ja maa- ja metsätaloudelle aiheutuneet vahingot. Puola toimitti nämä tiedot asianmukaisesti 7. syyskuuta 2020, ja komissio on näin voinut saattaa arviointinsa päätökseen.

- (8) Hakemuksessa kuvataan yksityiskohtaisesti tapahtumaa ja vahinkojen laajuutta. Koko Ala-Karpatian voivodikunnan alueella esiintyi 7. kesäkuuta 2020 ja 29. kesäkuuta 2020 välisenä aikana voimakkaita myrskyrintamia, puuskaisia tuulia ja rankkasateita. Niitä seuranneet äkilliset rankkasadetulvat vaikuttivat pääasiassa voivodikunnan etelä-, lounais-, kaakkois- ja keskiosiin. Rankkasateiden takia pienten purojen ja suurimpien jokien sivujokien vedenpinta nousi nopeasti yli äyräiden ja aiheutti hyökyluvia, jotka vaikuttivat yli 2 000 asuin- ja maatalousrakennukseen ja yleishyödyllisten laitosten rakennukseen. Kyseisellä aikavälillä valtion palolaitoksen ja vapaaehtoisen palokunnan yksiköt vastasivat yhteensä 4 569 hätäilmoitukseen, joiden seurauksena ne vahvistivat ja korottivat jokien tulvapenkereitä, evakuoivat väestöä ja rakennuksia (yli 400 ihmistä evakuoitiin), pumppasivat vettä rakennuksista, laajensivat tierumpuja ja raivasivat kaatuneita puita ja oksia. Kaikkiaan noin 4 300 ihmistä jäi tilapäisesti ilman sähköä.
- (9) Tulvien vuoksi noin 251 kilometriä säänneltyjä ja sääntelemättömiä vesiväyliä tuhoutui tai vahingoittui. Tulvat aiheuttivat vahinkoa verkkoinfrastruktuurille sekä tuhoalueilla toimiville yrityksille. Useita tuotantolaitoksia ja varastohalleja sekä paljon koneita ja laitteita tuhoutui tai kulkeutui tulvavesien mukana. Lisäksi yli 2 000 viljelijää kärsi merkittäviä vahinkoja, ja noin 9 000 hehtaaria viljelyalaa ja useita maatalousrakennuksia ja -koneita vahingoittui.
- (10) Puola arvioi asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten hätä- ja pelastustoimien kustannuksiksi 216 180 849 euroa ja esitti kustannuksista toimityyppien mukaisesti jaotellun yhteenvedon. Suurin osuus koskee kustannuksia, joita aiheuttaa liikenneinfrastruktuurin toimintakuntoon saattamisesta, suojaavien infrastruktuurien turvaamisesta ja vahingoittuneiden luonnonalueiden välittömästä ennallistamisesta, jotta voidaan estää maaperän eroosiosta johtuvat välittömät vaikutukset.
- (11) Puolan viranomaiset ovat ilmoittaneet, että tukikelpoiset vahingot eivät kuulu vakuutusturvan piiriin.
- (12) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä.

2.3 Espanja, Irlanti, Kreikka, Kroatia, Portugali, Saksa ja Unkari – covid-19-pandemian alkuvuodesta 2020 aiheuttama vakava kansanterveysuhka

Maailman terveysjärjestölle (WHO) ilmoitettiin joulukuussa 2019 tuntematonta alkuperää olevasta keuhkokuume-epidemiasta Wuhanissa, Kiinassa. Myöhemmin havaittiin, että kyseessä on uusi koronaviruskanta eli vakavan äkillisen hengitystieoireyhtymän aiheuttava koronavirus 2 (SARS-CoV-2), jota ei ole aiemmin havaittu ihmisissä ja joka aiheuttaa tarttuvan covid-19-koronavirustaudin. Väestöllä ei ole immuniteettia tätä uutta virusta vastaan. Virus leviää ihmisestä toiseen pisaratartuntana ja aiheuttaa suhteellisen nopeasti suuren määrän tapauksia, joissa esiintyy pääasiassa hengitystieoireita. WHO julisti 30. tammikuuta 2020 uuden koronavirusepidemian johdosta epidemian aiheuttaman kansainvälisen hätätilanteen.

Asetusta muutettiin vuonna 2020 osana koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevaa investointialoitetta siten, että voidaan tukea kattavia unionin toimia vakaviin kansanterveysuhkiin reagoimiseksi muun muassa sisällyttämällä vakavat kansanterveysuhat EU:n yhteisvastuuperiaatteen soveltamisalaan.³

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2020/461, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2020.

Komissio vastaanotti tämän jälkeen määräaikaan eli 24. kesäkuuta 2020 mennessä 22 hakemusta, joissa pyydettiin EUSR:sta taloudellista tukea covid-19-pandemian alkuvuodesta 2020 aiheuttaman vakavan kansanterveysuhan seurauksena.

- (1) Yhteensä 19 EU:n jäsenvaltiota (Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Saksa, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro) ja kolme liittymisneuvottelua käyvää maata (Albania, Montenegro ja Serbia) on pyytänyt apua.
- (2) Seitsemän jäsenvaltiota (Espanja, Irlanti, Kreikka, Kroatia, Portugali, Saksa ja Unkari) pyysi hakemuksissaan ennakkomaksua EUSR:sta odotettavissa olevasta rahoitusosuudesta. Asetuksen mukaan ennakkomaksua EUSR:sta voivat pyytää vain jäsenvaltiot.
- (3) Covid-19-pandemia on vakava kansanterveysuhka, joka kuuluu EUSR:n soveltamisalaan.
- (4) Komission yksiköt ovat arvioineet alustavasti edellä mainittujen seitsemän jäsenvaltion toimittamia hakemuksia ja todenneet, että edellytykset ennakkomaksun maksamiseksi EUSR:sta täyttyvät kaikkien hakemusten osalta.
- (5) Asetuksen 4 a asetuksen 4 kohdassa säädetään, että ennakkomaksun määrä saa olla enintään 25 prosenttia ennakoidun rahoitusosuuden määrästä eikä se missään tapauksessa saa olla yli 100 miljoonaa euroa. Koska EUSR:n ennakkomaksuja varten vuoden 2020 talousarviossa alun perin varatut määrärahat on käytetty kokonaan, komissio esittää tarvittavien lisävarojen käyttöönottoa, noudattaen kuitenkin EUSR:a varten vahvistettua vuotuista enimmäismäärää.
- (6) Komission yksiköt vahvistivat alustavan arvioinnin pohjalta Espanjaa, Irlantia, Kreikkaa, Kroatiaa, Portugalia, Saksaa ja Unkaria varten alustavasti hyväksytyt kokonaisuudet yksinomaan ennakkomaksun määrittämistä varten. Mikäli osa menoista katsottiin tukeen oikeuttamattomiksi, asianomainen määrä vähennettiin kokonaismäärästä. Ennakon maksaminen ei vaikuta komission yksiköiden suorittaman kattavan arvioinnin tuloksiin.
- (7) Ennakon määrä olisi otettava huomioon ennen rahoitusosuuden loppuosan maksamista edunsaajavaltiolle.
- (8) Komission on perittävä takaisin perusteetta maksetut ennakot.
- (9) Edunsaajavaltion on valittava yksittäiset toimet ja toteutettava EUSR:n rahoitusosuutta koskeva ennakko asetuksen 3 artiklan, 5 artiklan 3 kohdan ja 6 artiklan mukaisesti.

Edellytykset ennakon maksamiseksi Espanjalle, Irlannille, Kreikalle, Kroatialle, Portugalille, Saksalle ja Unkarille täyttyvät kaikkien seitsemän hakemuksen osalta, joissa pyydetään rahoitusosuutta EUSR:sta covid-19-pandemian alkuvuodesta 2020 aiheuttaman vakavan kansanterveysuhan johdosta.

2.4 Päätelmät

Edellä esitetyistä syistä katastrofit, joihin Kroatia ja Puola viittaavat hakemuksissaan, sekä covid-19-pandemiaan liittyvät seitsemän hakemusta täyttävät asetuksessa säädetyt edellytykset.

3. RAHOITUS EUSR:N VUODEN 2020 MÄÄRÄRAHOISTA

Vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta 2 päivänä joulukuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013⁴, jäljempänä 'rahoituskehysasetus', ja erityisesti sen 10 artiklan nojalla EUSR:sta voidaan ottaa käyttöön varoja vuosittain enintään 500 000 000 euroa (vuoden 2011 hintoina). Talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁵ 11 kohdassa vahvistetaan EUSR:n varojen käyttöönottoa koskevat menettelyt.

Koska EUSR on perustettu solidaarisuuden tukemiseksi, komissio katsoo, että tuen olisi oltava porrasteista. Tämä tarkoittaa, että "suurten luonnonkatastrofien" osalta sovelletun, EUSR:n varojen käyttöönotolle asetetun kynnyksarvon (0,6 % suhteessa bruttokansantuloon tai 3 miljardia euroa vuoden 2011 hintoina sen mukaan, kumpi näistä on pienempi) ylittävän vahingon osalta olisi aiemman käytännön mukaisesti sovellettava suurempaa tuki-intensiteettiä kuin kynnyksarvon alle jäävän vahingon osalta. Suurkatastrofien perusteella myönnettävä tuki on aikaisemmin ollut kynnyksarvon alle jäävältä osuudelta 2,5 prosenttia ja kynnyksarvon ylittävältä osuudelta 6 prosenttia kaikista välittömistä vahingoista. Alueellisten katastrofien ja naapurivaltiota koskevan säännöksen nojalla hyväksytyjen katastrofien osalta tukiosuus on 2,5 prosenttia.

Rahoitustuen määrä ei saa ylittää tukikelpoisten toimien arvioituja kokonaiskustannuksia. EUSR:sta myönnettävän tuen laskutapa on määritetty rahaston vuosikertomuksessa (2002–2003), ja neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat hyväksyneet sen.

Seuraavassa esitetään Kroatian ja Puolan hakemuksiin perustuva laskelma EUSR:sta maksettavasta rahoitustuesta, joka perustuu arvioon välittömistä kokonaisvahingoista:

Jäsenvaltiot	Katastrofin luokitus	Välittömät kokonaisvahingot (milj. euroa)	Sovellettava alueellisen katastrofin kynnyksarvo [1,5 % BKT:sta/ 1 % BKT:sta syrjäisimmillä alueilla] (milj. euroa)	Suurkatastrofin kynnyksarvo (milj. euroa)	2,5 % välittömistä vahingoista kynnyksarvon alle jäävältä osuudelta (euroa)	6 % välittömistä vahingoista kynnyksarvon ylittävältä osuudelta (euroa)	Ehdotetun tuen kokonaisuus (euroa)	Maksetut ennakot (euroa)
KROATIA	Suuri (2 artiklan 2 kohta)	11 572,586	-	303,276	7 581 900	676 158 623	683 740 523	88 951 877
PUOLA	Alueellinen (2 artiklan 3 kohta)	282,851	270,962	-	7 071 280	-	7 071 280	
YHTEENSÄ							690 811 803	

Komissio soveltaa vakavien kansanterveysuhkien yhteydessä tukimäärien määrittämiseen samaa menetelmää kuin luonnonkatastrofien kohdalla. Näin ollen maa saa 2,5 prosenttia julkisista hätätoimista aiheutuvien tukikelpoisten menojen kokonaisuudesta vakaviin kansanterveysuhkiin sovellettavan maakohtaisen kynnyksarvon alle jäävältä osuudelta sekä 6 prosenttia kynnyksarvon ylittävältä julkisten menojen osuudelta. Jos tämän laskelman

⁴ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884.

⁵ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

seurauksena kaikkien maiden yhteenlaskettu tukimäärä ylittää käytettävissä olevat määrärahat, maakohtaisia määriä pienennetään määräsuhteessa.

Komission yksiköt vahvistivat ennakkomaksua pyytäneiden seitsemän maan hakemusten alustavan arvioinnin pohjalta yhteenlasketut menot, jotka hyväksyttiin alustavasti Espanjan, Irlannin, Kreikan, Kroatian, Portugalin, Saksan ja Unkarin osalta covid-19-pandemian aiheuttamaan kansanterveysuhkaan liittyen yksinomaan ennakkomaksun määrittämistä varten seuraavasti:

Hakijamaa	<i>Ilmoitetut välittömät julkiset menot yhteensä (euroa)</i>	<i>Komission alustavasti hyväksymät menot yhteensä (euroa)</i>	<i>Vakavaan kansanterveysuhkaan sovellettava kynnysarvo (milj. euroa)</i>	<i>2,5 % välittömistä vahingoista vakavaan kansanterveysuhkaan sovellettavan kynnysarvon alle jäävältä osuudelta (euroa)</i>	<i>6 % välittömistä vahingoista vakavaan kansanterveysuhkaan sovellettavan kynnysarvon ylittävältä osuudelta (euroa)</i>	<i>Mahdollinen tuen määrä (euroa)</i>	<i>25 %:n ennakkomaksu (euroa)</i>
Kroatia	658 771 839	652 607 470	151,638	3 790 950	30 058 168	33 849 118	8 462 280
Saksa	2 079 000 000	2 079 000 000	1 792,639	44 815 975	17 181 660	61 997 635	15 499 409
Kreikka	623 925 000	623 925 000	551,220	13 780 500	4 362 300	18 142 800	4 535 700
Unkari	1 997 208 000	1 997 208 000	385,263	9 631 575	93 944 140	106 348 275	26 587 069
Irlanti	1 997 000 000	1 997 000 000	762,921	19 073 025	74 044 740	93 117 765	23 279 441
Portugali	3 470 870 000	2 850 870 000	598,233	14 955 825	103 198 020	150 114 045	37 528 511
Espanja	15 750 543 061	2 168 667 388	1 792,639	44 815 975	22 561 703	67 377 678	16 844 420
YHTEENSÄ						132 736 830	

EUSR:sta vuonna 2020 käytettävissä olevat vuotuiset määrärahat ovat 597 546 284 euroa (500 miljoonaa euroa vuoden 2011 hintoina). Lisäksi vuoden 2019 määrärahoista oli vuoden lopussa käyttämättä 552 977 761 euroa, jotka siirrettiin vuodelle 2020.

Rahoituskehysasetuksen⁶ 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti 25 prosenttia vuoden 2020 alkuperäisistä määrärahoista (149 386 571 euroa) on säilytettävä rahastossa 1. lokakuuta 2020 asti, mutta ne ovat käytettävissä sen jälkeen. Näin ollen EUSR:sta vuonna 2020 käytettävissä oleva enimmäismäärä on 1 150 524 045 euroa.

Aiemmin vuonna 2020 tehdyn varojen käyttöönottoa koskevan päätöksen seurauksena EUSR:sta on jo otettu käyttöön⁷ varoja seuraavia neljää hakemusta varten, joten loppuvuotta varten määrärahoja on käytettävissä vähemmän:

⁶ Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysen vahvistamisesta.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2020/1076, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta Portugalin, Espanjan, Italian ja Itävallan avustamiseksi. Päätöksen taloudelliset seuraukset sisältyivät samana päivänä hyväksytyyn lisätalousarvioon nro 4/2020.

Katastrofi	<i>Ehdotetun tuen kokonaismäärä (euroa)</i>
PORTUGALI– hirmumyrsky Lorenzo 2019 (alueellinen katastrofi)	<i>8 212 697</i>
ESPANJA – äärimmäinen sääilmiö DANA vuonna 2019 (alueellinen katastrofi)	<i>56 743 358</i>
ITALIA – äärimmäiset sääolosuhteet vuonna 2019 (suurkatastrofi)	<i>211 707 982</i>
ITÄVALTA – äärimmäiset sääolosuhteet vuonna 2019 (luonnonkatastrofi naapurivaltiossa)	<i>2 329 777</i>
YHTEENSÄ	<i>278 993 814</i>

Tämän vuoksi EUSR:sta tässä vaiheessa vuotta 2020 käytettävissä oleva enimmäismäärä on 871 530 231 euroa, joka riittää kattamaan edellä esitetyt, tämän käyttöönottopäätöksen mukaiset tarpeet (823 548 633 euroa, joista 683 740 523 euroa liittyy maanjäristykseen Kroatiaassa, 7 071 280 euroa liittyy tulviin Puolassa ja 132 736 830 euroa on covid-19-pandemiaan liittyviä ennakkomaksuja varten).⁸

Solidaarisuusrahastosta tällä hetkellä käytettävissä oleva määrä:	
Vuoden 2020 määrärahat	<i>597 546 284 euroa</i>
Plus vuodelle 2020 siirretyt vuoden 2019 käyttämättä jääneet määrärahat	<i>+552 977 761 euroa</i>
[25 % vuoden 2020 määrärahoista, jotka on säilytettävä rahastossa 1.10.2020 saakka]	<i>[149 386 571 euroa]</i>
Miinus Portugalia (hirmumyrsky Lorenzo), Espanjaa (äärimmäinen sääilmiö DANA vuonna 2019), Italiaa (äärimmäiset sääolosuhteet vuonna 2019) ja Itävaltaa (äärimmäiset sääolosuhteet vuonna 2019) varten ehdotetun tuen kokonaismäärä	<i>–278 993 814 euroa</i>
Käytettävissä oleva määrä tammikuusta syyskuuhun 2020	<i>722 143 660 euroa</i>
Tällä hetkellä käytettävissä oleva enimmäismäärä	<i>871 530 231 euroa</i>
Kroatiaa, Puolaa ja covid-19-ennakkomaksuja varten käyttöön otettavaksi ehdotettu määrä	<i>–823 548 633 euroa</i>
Jäljellä oleva määrä 31.12.2020 saakka	<i>47 981 598 euroa</i>

⁸ Jäljelle jäävää 47 981 598 euron määrä ei käytetä vuonna 2020, ja siihen liittyvät maksusitoumusmäärärahat siirretään vuodelle 2021.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönnotosta Kroatian ja Puolan avustamiseksi luonnonkatastrofin johdosta ja ennakkomaksujen maksamiseksi Espanjalle, Irlannille, Kreikalle, Kroatialle, Portugalille, Saksalle ja Unkarille kansanterveysuhan vuoksi

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottavat huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002⁹ ja erityisesti sen 4 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen¹⁰ ja erityisesti sen 11 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin solidaarisuusrahaston, jäljempänä 'rahasto', tavoitteena on antaa unionille mahdollisuus reagoida nopeasti, tehokkaasti ja joustavasti hätätilanteisiin osoittaakseen solidaarisuutta suurten tai alueellisten luonnonkatastrofien tai vakavien kansanterveysuhkien kohteeksi joutuneiden alueiden väestöä kohtaan.
- (2) Rahaston määrärahojen vuotuinen enimmäismäärä on 500 000 000 euroa (vuoden 2011 hintoina) neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013¹¹ 10 artiklan mukaisesti.
- (3) Kroatia esitti 10 päivänä kesäkuuta 2020 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi Zagrebin kaupungissa ja Zagrebin ja Krapina-Zagorjen maakunnissa maaliskuussa 2020 tapahtuneen maanjäristyksen seurauksena.
- (4) Puola esitti 24 päivänä elokuuta 2020 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi Ala-Karpatian voivodikunnassa kesäkuussa 2020 esiintyneiden tulvien seurauksena.
- (5) Espanja, Irlanti, Kreikka, Kroatia, Portugali, Saksa ja Unkari esittivät 24 päivänä kesäkuuta 2020 hakemukset rahaston varojen käyttöönottamiseksi covid-19-pandemian alkuvuodesta 2020 aiheuttaman vakavan kansanterveysuhan seurauksena.

⁹ EUVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

¹⁰ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

¹¹ Neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

Kaikki seitsemän jäsenvaltiota pyysivät hakemuksissaan ennakkomaksua rahaston ennakoidusta rahoitusosuudesta.

- (6) Kroatian ja Puolan hakemukset, jotka liittyvät luonnonkatastrofeihin, täyttävät asetuksen (EY) N:o 2012/2002 4 artiklassa säädetyt edellytykset rahoitustuen myöntämiseksi rahastosta.
- (7) Sen vuoksi rahastosta olisi otettava käyttöön varoja rahoitusosuuden myöntämiseksi Kroatialle ja Puolalle.
- (8) Jotta unionin yleisessä talousarviossa olisi käytettävissä riittävästi määrärahoja vuodeksi 2020, rahastosta olisi otettava käyttöön varoja Espanjalle, Irlannille, Kreikalle, Kroatialle, Portugalille, Saksalle ja Unkarille suoritettavia, vakavaan kansanterveysuhkaan liittyviä ennakkomaksuja varten.
- (9) Jotta rahaston varat saataisiin käyttöön mahdollisimman nopeasti, tätä päätöstä olisi sovellettava siitä päivästä, jona se hyväksytään,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Varainhoitovuotta 2020 koskevassa Euroopan unionin yleisessä talousarviossa otetaan käyttöön Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varoja maksusitoumus- ja maksumäärärahoina luonnonkatastrofeihin liittyen seuraavasti:

- a) 683 740 523 euroa Kroatiaa varten;
- b) 7 071 280 euroa Puolaa varten.

2 artikla

Varainhoitovuotta 2020 koskevassa Euroopan unionin yleisessä talousarviossa otetaan käyttöön Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varoja maksusitoumus- ja maksumäärärahoina vakavaan kansanterveysuhkaan liittyvien ennakkojen maksamista varten seuraavasti:

- a) 8 462 280 euroa Kroatiaa varten;
- b) 15 499 409 euroa Saksaa varten;
- c) 4 535 700 euroa Kreikkaa varten;
- d) 26 587 069 euroa Unkaria varten;
- e) 23 279 441 euroa Irlantia varten;
- f) 37 528 511 euroa Portugalia varten;
- g) 16 844 420 euroa Espanjaa varten.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta ... [*sen hyväksymispäivästä*]**.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

** *Parlamentti lisää päivämäärän ennen julkaisemista EUVL:ssä.*